

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasilo občine Moravske Toplice, Leto XVII, Številka 95, 7. oktober 2011

Letošnja jesen ponuja bogate plodove

Iz vsebine:

Podeljena občinska priznanja in nagrade - str.3

Kriza zahteva prilagajanja razmeram - str.4

Košičevi dnevi - str.8

Odkrivanje lepot obale Blatnega jezera - str.10

V Bogojini so trli lan - str.13

Teden mobilnosti v vrtcih - str.16

Na papir preliva življenje - str.19

Poskusni pilotni projekt - str.20

NK Čarda z novimi tribunami - str.23

UREDNIKOV KOTIČEK

Čeprav smo vstopili v koledarsko jesen, so dnevi še vedno prijazni in topli, nalašč za nemoteno delo na poljih, v vinogradih, sadovnjakih in vrtovih. Vse kaže, da se bo obdobje stabilnega vremena nadaljevalo tudi v prihodnje tako, da bodo lahko kmetje brez večjih zapletov pod streho spravili tudi jesensko setev ozimin. Pa tudi sicer nas čaka vroča politična jesen, ki bo po svoje razgrela tudi zimske mesece. Po septembrskem padcu Vlade Boruta Pahorja nas v nedeljo, 4. decembra čakajo predčasne parlamentarne volitve. Pametne glave poslancev v Državnem zboru so se naposled zedinile, da so predčasne volitve edina rešitev iz globoke krize, iz katere sedanja vladajoča garnitura ni našla izhoda, zato je bil njen predčasni konec po svoje tudi pričakovan. O volitvah in o stvareh, ki so povezane z njimi, bomo kaj več napisali v naslednji številki Lipnice. V tej, ki jo imate pred seboj, pa smo se širše razpisali o prazniku občine Moravske Toplice, o letošnjih Košičevih dnevih in o drugih prireditvah, ki so tako ali drugače zaznamovale mesec, ki je za nami. Tokrat smo celo stran namenili tudi aktualnim nasvetom v kmetijstvu, za katere bodo poslej skrbeli strokovnjaki iz soboškega Kmetijsko gozdarskega zavoda. Tudi iz šol in vrtcev so nam poslali nekaj vsebin, in seveda iz Madžarske narodnostne skupnosti. Na koncu naj vas spomnim na nagradno križanko. Sicer pa želim vsem obilo prijetnih trenutkov pri branju 95. številke Lipnice.

Vaš urednik Boris Cipot

Ps. Še vedno velja vabilo vsem, ki imate voljo in željo sodelovati pri ustvarjanju vsebine Lipnice. Vaši prispevki so več kot dobrodošli.

PRIHODI IN PRENOČITVE TURISTOV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

Ob svetovnem dnevu turizma, ki ga vsako leto obeležujemo 27. septembra, objavljamo podatke o uspešnosti poletne turistične sezone 2011.

V juliju 2011 je bilo v turističnih nastanitvenih objektih zabeleženih 10.380 prihodov in 44.986 prenočitev turistov, v avgustu pa 12.559 prihodov in 54.150 prenočitev turistov. Sicer so slovenski zdraviliški centri v letošnjem letu zabeležili izdatnejši obisk. Vsega skupaj je slovenski zdraviliški turizem doslej zabeležil več kot dva milijona nočitev. Natančnejša analiza poletne turistične sezone v primerjavi z lani sledi naslednjič.

TIC Moravske Toplice

GORIČKO BO MORALO NA PITNO VODO POČAKATI

Kot stekla žival se je pred obtožbami, prednjačili so poslanci iz pokrajine ob Muri, minuli torek branil minister za okolje in prostor v odhajanju Roko Žarnič. Krivca za polževost dogajanja, povezanih s projektom pomurskega vodovoda, so namreč vsi po vrsti pripisali ministru Žarniču oziroma nesposobnosti njegovega birokratskega aparata. Dejstvo je, da se je tudi zaradi zavlačevanja države, projekt stroškovno podeseteril, da bo treba zanj na sredstva iz EU počakati v naslednji finančni perspektivi, kar pomeni, da bo potrebno počakati tudi na izgradnjo samega vodovoda. Še zlasti se bo zavlekel krak B pomurskega vodovoda, ki zajema oskrbo s pitno vodo občin na Goričkem, ki se že leta in leta spopadajo s pomanjkanjem zdrave pitne vode. Gorički župani so se v zadnjem mesecu vseeno sedli za isto mizo in na dveh sestankih uskladili projekt, ki bo izveden v dveh fazah. Najprej bodo na vrsti primarni transportni vodi v občinah, ki teh še nimajo, zagotovitev vodnih virov, čistilnih naprav ter izgradnjo sekundarnega omrežja za naselja na Goričkem, ki še nimajo vodovodnih sistemov. Ta del

naj bi veljal skoraj 50 milijonov evrov, denar pa naj bi bil zagotovljen v okviru sedanje evropske finančne perspektive. V drug fazi pride na vrsto obstoječe vodovodno omrežje, ki ga je potrebno obnoviti in posodobiti, nanje pa priključiti manjše samostojne lokalne sisteme. Ta faza bi po grobih ocenah veljala 41 milijonov evrov, denar zanjo pa si gorički župani obetajo v naslednji evropski finančni perspektivi. Sicer pa naj bi že do konca oktobra bila pripravljena in oddana kohezijska vloga, svetovalni inženiring DDC pa bi moral pripraviti študije o izvedljivosti in predinvesticijsko zasnovo za prvo fazo projekta vodovodnega omrežja kraka B. V tem času morajo vse goričke občine na Ministrstvo za okolje posredovati občinske odloke o preskrbi s pitno vodo in karto oskrbe s pitno vodo. Na potezi je po tem ministrstvo in zanimivo bo videti, ali so kritike, ki so jih minuli torek na ministra Žarniča in njegov aparat naslovili poslanci, padle na plodna tla. Goričanci pa smo itak potrpežljivi, čeprav ne v nedogled.

Boris Cipot

PODELJENA OBČINSKA PRIZNANJA IN NAGRADE

Na slavnostni seji občinskega sveta ob 15. prazniku občine Moravske Toplice, gostoljubje je nudila sejna dvorana hotela Ajda, so podelili letošnja priznanja in nagrade. V uvodnem nagovoru se je župan Alojz Glavač sprehodil skozi dosežke občine v letošnjem letu, opozoril pa je tudi na nekatera področja, na katerih občina ni bila uspešna. Med dosežki je izpostavil

Med gosti na slavnostni seji občinskega sveta Moravskih Toplic je bilo poleg občinskih svetnikov in direktorjev občinskih zavodov in stanov tudi nekaj županov sosednjih občin.

dokončanje kanalizacijskega omrežja Moravci vzhod in Sebeborci, pa tudi pričetek gradnje vodovoda v Berkovcih, gradnja širokopasovnega omrežja Gošo pa se je izjalovila zaradi nerazumne odločitve Mini-

Franc Cipot, častni občano občine Moravske Toplice, na čelu katere je bil kar štiri mandate vse od njene ustanovitve.

Skupaj z letošnjimi občinskimi nagrajenci so se pred oko kamere postavili od leve: podžupan Geza Džuban, direktorica občinske uprave Martina Vink Kranjec, predsednik Športno kinološkega društva Goričko Sebeborci Danijel Lipič, častni občan Franc Cipot, župan Alojz Glavač, Jože Lipaj, podžupan Tibor Vöröš ml., Štefan Zelko in Alojz Trplan.

strstva za visoko šolstvo, ki je razveljavilo razpis za investicijska sredstva.

Na slavnostni seji, vodil jo je podžupan Geza Džuban, so nekdanjega župana Franca Cipota razglasili za častnega občana. Veliko zahvalno listino občine Moravske Toplice je prejel Štefan Zelko iz Tešanovcev, in sicer za dolgoletno delo na kulturnem področju pri ohranjanju ljudskega pevskega izročila. Športno kinološko društvo Goričko iz Sebeborcev, ki letos slavi 20 let uspešnega delovanja, je prejelo nagrado občine Moravske Toplice. Priznanji občine Moravske Toplice pa sta prejela Jože Lipaj iz Martjancev za dolgoletno uspešno delov gasilskih vrstah in Alojz Trplan iz Ivancev za vsestransko in požrtvovalno delo v društvih in krajevni skupnosti.

Obrazložitev za posameznega dobitnika letošnjih priznanj in nagrad smo objavili že v prejšnji številki Lipnice. Uradništvo se pridružuje čestitkam vsem dobitnikom.

bc

MARTINOVANJE Z ALFIJEM NIPICEM V MORAVSKIH TOPLICAH

TIC Moravske Toplice, vinska klet Marof in TC Maximus bodo ob svetem Martinu, ko se bo mošt spremenil v vino, v Moravskih Toplicah pripravili veselo martinovanje.

Prireditev bo v soboto, 5. novembra ob 14. uri. Nastopil bo legenda slovenske zabavne in narodne glasbe ALFI NIPIC. Ponudbo prekmurskih vin bo predstavila vinska klet Marof in drugi vinarji. Vstopnine ne bo. Vabljeni!

Za nami 15. praznik občine Moravske Toplice

KRIZA ZAHTEVA PRILAGAJANJA RAZMERAM

»Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan,« tekst slovenske himne, ki jo je zapela mlada pevka Maja Ivanič iz Bogojine, je samo okrepil slavnostno vzdušje v šotoru na športnem parku Term 3000, kjer je nekaj sto občanov in občank družno proslavilo 15. praznik občine Moravske Toplice. Svojo občino so dočakali pred 16. leti, ko se je mlada Slovenija odločila za korenit poseg v lokalno samoupravo. Do danes je občina doživela občuten razcvet in razvoj, ki ga je šele gospodarska kriza upočasnila.

S strpnostjo in večjim čutom za ljudsko solidarnost bomo lažje premagali čas krize, je poudaril župan Alojz Glavač.

»Zato letošnji občinski praznik mineva v znamenju zaključka enega večjih projektov, in sicer kanalizacijskega omrežja Moravci – vzhod,« je ob naštevanju dosežkov minulega leta poudaril župan Alojz Glavač. Omenil je dokončanje zadnje faze kanalizacijskega sistema v Sebeborcih, na katerega se je priključilo 70 uporabnikov, investicije v fokovsko šolsko poslopje in vrtec, investi-

Nekaj sto občanov in občank se je udeležilo osrednje slovesnosti ob 15. prazniku občine Moravske Toplice.

Kar polovica Slovenije nima urejenih kanalizacijskih sistemov, zato je dokončanje kanalizacijskega omrežja Moravci – vzhod toliko večja pridobitev, je dejala slavnostna govornica, evropska poslanka dr. Romana Jordan Cizelj.

cije na področju javne infrastrukture...Gospodarska kriza tudi od lokalnih skupnosti zahteva prilagoditev nastalim razmeram, je poudaril Glavač. »Zato nekatere načrtovane aktivnosti ne bomo peljali s takšnim tempom, kot smo si zastavili. Tu mislim na izgradnjo vodovodnega omrežja. Letos načrtujemo izgradnjo vodovodnega omrežja na najbolj »žejnem« območju po tej infrastrukturi, to je na goričkem delu v Berkovcih. Vendar je ta poseg za občino tako velik, da si ga brez državnih in evropskih sredstev ne moremo predstavljati.

V kulturnem programu so nastopile tudi pevke KUD Ady Endre iz Prosenjakovec.

ti. Danes še vedno ni jasno, ali bo država skupaj s pomurskimi občinami sposobna v naslednjih treh letih izvesti projekt. » Zato bo občina, po besedah župana Glavača, nekatera sekundarna omrežja sama zgradila in jih vključila v sistem pomurskega vodovoda. Na koncu je Alojz Glavač posebej izpostavil nujo večje strpnosti med ljudmi, spomnil je na prostovoljstvo in ljudsko solidarnost. »Kajti, le na tak način bomo lažje prebrodili čase krize,« je v optimističnem duhu sklenil svoj nagovor župan Alojz Glavač.

Recitatorski duet Danijela Vaš in Doroteja Gašper iz Moravskih Toplic se je predstavil z avtorskimi teksti

Osnovnošolka Dora Pulič Čontala iz Sebeborcev je navdušila s svojim glasom

Dlani prisotnih sta ogrela tudi mlada plesalca latinsko-ameriških plesov Lara in Jan Števančec iz Noršinec.

Slavnostna govornica, poslanka v Evropskem parlamentu dr. Romana Jordan Cizelj, je najprej opozorila na izjemen razvojni potencial, ki ga premore občina na področju turizma. Po besedah evropske poslanke, v času gospodarske in politične krize prepogosto pozabljamo na to, kar je lepo, na vse dobro. »Ko primerjam obravnavane teme v EU parlamentu s temami slovenskega političnega prostora ugotavljam, da smo izpostavljeni številnim političnim temam in konstruktom, ki v ljudeh zbujejo odpor in negativizem, med tem, ko vsebinskih obravnav političnih vprašanj in problemov, povezanih z boljšim življenjem državljanek in državljanov skorajda ni. Gotovo ni spodbuden podatek, da polovica Slovenije nima urejenih kanalizacijskih sistemov, marsikje še nimajo dostopa do zdrave pitne vode, je dr. Cizljeva opozorila na konkretne, življenjske probleme ljudi, ki pa so v rokah politike. V tem duhu je opozorila na nujno, da na volitvah odgovorneje izberemo voditelje, ki bodo znali prisluhniti potrebam ljudi, ki imajo vizijo razvoja, ki je naši državi v tem trenutku tako primanjkuje. »V slovenskem prostoru prevečkrat pozabljamo, da lahko vsak človek prispeva k skupnemu dobremu. Pomembno je, da se osredotočimo na vsebino, na bistvo, da znamo

V sosednjem šotoru so vzgojiteljice zavoda Vrtci občine Moravske Toplice z različnimi delavnicami poskrbele za najmlajše udeležence proslave.

prepoznati dobre potenciale.« Solidarnost in vzajemnost sta lastnosti, ki ju v teh kriznih časih ne bi smeli pogrešati, je ob koncu dejala dr. Romana Jordan Cizelj, ko je občankam in občanom občine Moravske Toplice izrekla vse dobro ob občinskem pazniku.

Boris Cipot

V kulturnem programu so sodelovali: ženski pevski zbor KTD Ady Endre iz Prosenjakovec, recitatorka Danijela Vaš in Doroteja Gašper iz Moravskih Toplic, pevka Dora Pulič Čontala iz Sebeborcev, pevka Maja Ivanič iz Bogojine, Selanske frajle iz Sela ter mlada plesalca latinsko-ameriških plesov Lara in Jan Števančec iz Noršinec. Za zabavo je poskrbela skupina Plamen, udeležence pa so presenetili z zastonj dobrotami iz kotla.

PROJEKT MOJA DEŽELA LEPA IN GOSTOLJUBNA 2011

Na osrednji slovesnosti ob prazniku občine Moravske Topčlice so bila podeljena priznanja za najbolj urejen kraj v občini, najbolj urejen vrtec in osnovno šolo. O priznanjih je odločala posebna komisija, ki jo je vodil podžupan Tibor Vöröš mlajši, » Moja dežela lepa in gostoljubna » je slogan, ki nam je z leti že postal domač in v sebi nosi zavest pripadnosti ljudi svojemu kraju in željo po prijazno urejenem okolju, s tem pa večji kakovosti in kulturi življenja.

Projekt Turistične zveze Slovenije se že več let vključuje tudi naša občina. Urejenost okolja v naši občini je 7. junija ocenjevala štiričlanska komisija. V tekmovanje so vključeni vsi kraji in naselja v občini Moravske Toplice, razen kraja Moravske Toplice, ki je izrazito turistični kraj, in ga ocenjuje Turistična zveza Slovenije, vseh šest enot Vrtcev Občine Moravske Toplice, ter tri osnovne šole.

Občinska ocenjevalna komisija je sprejela sledeče odločitve:

NAJBOLJ UREJEN KRAJ V OBČINI MORAVSKE TOPLICE:

1. mesto v ocenjevalni kategoriji NAJBOLJ UREJEN KRAJ v občini Moravske Toplice prejme vas **FILOVCI**

2. mesto v ocenjevalni kategoriji NAJBOLJ UREJEN KRAJ v občini Moravske Toplice prejme vas **MLAJTINCI**

3. mesto prejme vas **SEBEBORCI**

NAJBOLJ UREJEN VRTEC V OBČINI MORAVSKE TOPLICE:

1. mesto v kategoriji NAJBOLJ UREJEN VRTEC v občini Moravske Toplice prejme **VRTEC MARTJANCI**

2. mesto v kategoriji NAJBOLJ UREJEN VRTEC v občini Moravske Toplice prejme **VRTEC FILOVCI**

3. mesto prejme **VRTEC FOKOVCI**

NAJBOLJ UREJENA ŠOLA V OBČINI MORAVSKE TOPLICE:

1. mesto v kategoriji NAJBOLJ UREJENA ŠOLA v občini Moravske Toplice prejme **OSNOVNA ŠOLA BOGOJINA**

2. mesto v kategoriji NAJBOLJ UREJENA ŠOLA v občini Moravske Toplice prejme **DVOJEZIČNA OSNOVNA ŠOLA PROSEJAKOVCI**

3. mesto prejme **OSNOVNA ŠOLA FOKOVCI**

MOJ DOM LEP IN UREJEN

Že tradicionalno ob občinskem prazniku Društvo upokojencev občine Moravske Toplice s podelitvijo priznanj sklene akcijo Moj dom lep in urejen, v okviru katere ocenjujejo urejenost domovanj svojih članov. Na osrednji slovesnosti je pri podelitvi priznanj trem najbolj ocenjenim domačijam ob predsedniku društva Rajku Janjiču sodeloval tudi župan Alojz Glavač.

Priznanje za prvo mesto je prejela Ela Klanjčar iz Lešč 19, Moravske Toplice, drugo mesto je zasedla Gabrije-la Belec iz Filovec 384, tretje mesto pa je ocenjevalna komisija društva upokojencev namenila Tereziji Fel-bar iz Filovec 61.

Na fotografiji dobitnice priznanj iz letošnje akcije Moj dom lep in urejen.

S tako lepo urejeno zunajnostjo je komisija prepričala Ela Klanjčar, da so ji namenilki prvo mesto.

Cvetje je tisto, ki je Gabrijeli Belec namenilo drugo mesto.

Tudi pri Tereziji Felbar komisija ni imela težav, ko ji je dodelila tretje mesto.

RELI VETERANOV IN INVALIDOV

Kamenček v mozaik prireditev ob 15. občinskem prazniku občine Moravske Toplice so dodali tudi neumorni organizatorji relija veteranov in invalidov, na čelu s Francem Čarnijem. Na progi med Mursko Soboto in Sebeborci, kjer je bil cilj že 11. relija, se je podalo 34 voznikov motornih dvo in štirikolesnikov. Po opravljeni cestni preizkušnji je sledilo druženje s podelitvijo priznanj za najboljše. Med motoristi so zmagali Jure Robič iz Murske Sobote, Janez Hozjan iz Žiberc in Mirko Jelen iz Martinja. Med vozniki štirikolesnikov sta zmagala Andrej Berden iz Tropovec in Štefan Ružič s Tišine. Med vozniki vojaških džipov je zmagal Aleksander Jevšek iz Murske Sobote. Pri pa-

20 let Športno kinološkega društva Goričko ZANIMIVO IN POUČNO

Športno kinološko društvo Goričko, ki domuje v Sebeborcih, je bilo ob 20 letnici delovanja deležno letošnje nagrade občine Moravske Toplice. Predsednik društva Danijel Lipič je na slavnostni seji občinskega sveta ob sprejemu priznanja naštel vrsto aktivnosti, s katerimi se ukvarjajo v društvu. Med drugim posebno pozornost namenjajo tudi izobraževanju članstva za delo s psi. Del svojih aktivnosti so predstavili na prireditvi na nogometnem igrišču v Sebeborcih, kjer sta se jim s svojimi psi in vodniki pridružili enoti službenih psov iz soboške Policijske uprave in enote reševalnih psov iz Celja. Njihov nastop je bil nadvse zanimiv, pa tudi poučen, saj so predstavili uporabnost človekovega najboljšega prijatelja v različnih situacijah.

Ob koncu prireditve so se občinstvu predstavili tudi člani ŠKD Goričko in pokazali, kaj so se skupaj s svojimi štirinožci naučili pri treningih vaj poslušnosti.

bc

raplegikih je zmagal Denis Makovec iz Štrigove, pri tetraplegikih je zmagala Jožica Zadavec iz Ljutomera in Leon Jurkovič iz Stanetinev. Udeleženci 11. relija so se pomerili tudi v streljanju z zračno puško, zmagal pa je Franc Baum iz Kokolajnsčeka.

bc

KOŠIČEVI DNEVI 2011

Simpozij Stanje duhá v slovenski družbi*

Letošnji Košičevi dnevi so prinesli tudi simpozij Stanje duha v slovenski družbi, ki je bil 9. septembra v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah. Od desetih piscev referatov s to tematiko v Košičev zbornik (če ne računamo uvodničarja, to je urednika Branka Kermana in župana Alojza Glavača) se jih je znanstvenega srečanja udeležilo sedem, izostali so torej le trije (dr. Lovro Šturm, mag. Vinko Ošlak in Bogdan Žorž).

Ljubljanski pomožni škof **dr. Anton Jamnik** je za simpozij oz. v naš zbornik prispeval dva svoja prispevka – *Obrazi revščine in Bogastvo modrim ljudem služi, neumnim pa gospoduje* (naslov, ki si ga je sposodil pri pesniku in filozofu Seneki). V prvem je avtor prikazal več obrazov revščine, ki se med seboj prepletajo, opozoril na ranljive skupine ljudi, na njihove stiske, reševanje teh stisk, socialno izključenost skupin in posameznikov in različna odzivanja bogatih na revščino. – V drugem predavanju je opozoril, da je – žal – današnji človek postal suženj materialnih dobrin, namesto da bi le-te bile v službi človeka. Bogastvo postane gospodar nad človekovo svobodo. S svojo razpravo je hotel spodbuditi k razmisleku o tem, kako potrebna je etična kultura, in to na vseh področjih življenja. Tudi na poslovnem. Jamnik je omenil načela, ki slone predvsem na deontološki etiki (deontologija je nauk o dolžnostih in npravnih obveznostih), kot so pravičnost, zvestoba, verodostojnost, odškodninska odgovornost in druga. Česar pa je dandanes v svetu in tudi v naši družbi čedalje manj.

Prof. dr. Janez Juhant je v svoji razpravi v zborniku *Slovenski kristjan: dialog in sprava*, ki jo je kratko povzel v nastopu na simpoziju, najprej omenil več svetovno znanih mislecev – nekdanjih in sodobnih – ki govorijo o stanju duhá v različnih družbah. Opozarja na njih misli in niza svoje: je proti zavisti in pohlepu, ki iz ljudi delata predvsem tekmece, in v ospredje postavlja resnico. Priznavanje resnice je plod notranje katarze, to pa je zahteven antropološki proces. Ker v totalitarnih družbah ni bilo očiščevanja, so bile posledice za družbo in posameznike usodne, izredno tragične. Resnico je mogoče prikrivati nekaj časa, a prej ko slej pride na dan. Kristjani bi – po Juhantu – morali tvorneje sodelovati pri njenem odkrivanju. Poleg tega je potrebna kultura dialoga: dialog z drugačnimi. Kristjani se moramo upirati nasilju in uveljavljati človeškost.

Novinar Radia Ognjišče **Jože Bartolj** je v zborniku priobčil razmišljanje *Stanje duha v slovenski družbi*, ki ga je zelo nazorno prikazal tudi na simpoziju (in po katerem smo prireditelji poimenovali naše strokovno srečanje). V svojem nastopu je bil zelo kritičen do današnjih oblastnikov, predvsem do leve politične opcije, za katero je bila osamosvojitve Slovenije breme. To se je posebej pokazalo letos, ko bi morali z navdušenjem proslavljati 20-letnico svoje mlade države, pa smo tej obletnici »prilepili« še 70-letnico OF. S tem (in mnogimi drugimi dejanji te oblasti) se zaostrejuje kulturni boj, v ljudeh pa nastaja apatičnost ali občutje vseenosti. K takemu stanju duha je v zadnjih letih pripomogla tudi Katoliška cerkev. Bartol vidi na političnem področju rešitev v večjih aktivnostih civilne družbe, na verskem pa večje sodelovanje klera in laikov.

Domači, prekmurski razpravljalci so bili štirje. **Dr. Karel Bedernjak** je v svojem predavanju *Brez duha ni morale* povezoval stanje duha na Slovenskem in v Prekmurju s stanjem morale, oboje pa pogojeval tudi s človekovim značajem. Vplive na človekova ravnanja je iskal v zgodovini, v sedanjem evropskem prostoru, ki je naravnian preveč dobičkarstvo, preveč navzven - »duh je oviran z mesom«. Zato slovenski (in z njim prekmurski) človek ne more biti srečen. – Esejist in pesnik **Tine Mlinarič** je poudarjal, da je avtorefleksija tista, s katero lahko vplivamo na stanje duha v samem sebi oziroma v posamezniku, v družbi in literaturi (predavanje *Z avtorefleksijo nad stanje duha v osebi, družbi in literaturi*), pri čemer je odločilnega pomena plemenita ljubezen, medtem ko je **dr. Jožef Magdič**

v svojem nastopu *Prekmurški človek danes* izpostavil najrazličnejše tegobe današnjega Prekmurca, ki le-tega delajo depresivnega in agresivnega. Agresivnega do drugih in do samega sebe.

Zadnji je nastopil psiholog **Milan Puhani**, ki je v povzetkih svojega referata iz zbornika z naslovom *Reminiscence na Bogojino* izbral svoje mladostne spomine na ta starožitni kraj. Omenjal je njegovo zgodovino, a tudi zgodovino Prekmurja, predvsem čas med obema svetovnjima vojnama. Za rojstno Bogojino je menil, da je bila zelo domoljubno, slovensko in protikomunistično usmerjena vas, zato je bila v svoji novejši zgodovini tudi večkrat eksemplarično kaznovana (med 2. svet. vojno od okupatorske madžarske države in po vojni od slovenske komunistične oblasti).

Vsi govorniki so v svojih nastopih potrdili, da smo imeli člani pripravljalnega odbora XXIII. Košičevih dni kulture prav, ko smo se odločili, da smo letošnje prireditve posvetili predvsem tej problematiki, saj, kot je povzel ljubljanski pom. škof dr. Jamnik ob koncu svoje druge razprave, »...je sedanje stanje v družbi pri nas in v svetu ne samo izziv, ampak naravnost krik, da se prebudimo iz dremeža ugodja in udobja, da opazimo ob sebi človeka, ki potrebuje gmotno pomoč. Ali pa morda in predvsem samo to, da prisluhnemo njegovi boleči osamljenosti, ki kliče po človeški bližini, razumevanju in zavesti, da je

sprejet in potreben na tem svetu...«. Če bosta naš zbornik in naš simpozij vsaj malo prispevala k temu, bo naš cilj več kot dosežen!

Po simpoziju v Termah 3000 so si udeleženci ogledali Plečnikovo cerkev v Bogojini, ki jim jo je razkazal domači župnik dr. Stanislav Zver, druženje pa zaključili na sprejemu pri županu Občine Moravske Toplice Alojzu Glavaču, tudi v hotelu Ajda.

In za sklep: *Košičevi dnevi* nikoli niso bili in ne bodo v znamenju »kruha in iger«. So v znamenju znanja, bolje rečeno modrosti, ki bo veljavna, dokler bo ta svet stal in v njem obstajal človek, v znamenju modrosti *Čednim stoji svejt!* Bog daj, da bi se je Prekmurci, pa tudi Slovenci onkraj Mure, čimbolj držali in se po njej čimbolj zvesto ravnali! Potem bi se sčasoma tudi moreče stanje duhá na Slovenskem, v naši pokrajini in v naši občini končalo. In v naših družinah in med mladimi, kot v svojem uvodnem tekstu v zborniku posebej poudarja naš župan.

Jože Vugrinec

* V sestavku so povzeti le glavni poudarki iz referatov oziroma nastopov tistih avtorjev, ki so se simpozija udeležili. Sicer pa si radovedni človek lahko prispevke vseh prebere v zborniku *Košičevi dnevi XXIII, Bogojina 2011*.

KOŠIČEV VINOGRADNIŠKI VEČER

V okviru 23. Košičevih dnevov je Vinogradniško sadjarsko društvo Filovci v sodelovanju z vinogradniki in Turistično kmetijo – vinsko kletjo Puhani na omenjeni kmetiji v Bogojini pripravilo Vinogradniški večer. Zbranim so se najprej predstavili vitezi vina, še posebej celjsko omizje Evropskega reda vitezov vina, ki podobno kot druga omizja v Sloveniji, tudi pomursko, deluje od leta 1991.

Predsednik pripravljalnega odbora 23. Košičevih dnevov Ignac Gabor je povedal, da je bil pred leti Košičev odbor prvi, ki je začel v tem vinogradniškem okolju izobraževati vinogradnike, saj je bilo takrat vinogradništvo na nizkem nivoju. Potem pa so se vinogradniki začeli izpopolnjevati, najprej glede pridelave in predelave, v zadnjem času pa tudi glede prodaje vina. »Uspehi so vidni vsako leto in se kažejo na ocenjevanjih vina. Ocene naših vinogradnikov so iz leta v leto boljše. Poleg tega se je tudi

povečala kultura pitja vina,« pojasnjuje Gabor.

Na Vinogradniškem večeru v Bogojini so vinogradnikom, ki so s svojim vinom bili najboljši na različnih ocenjevanjih, podelili diplome in priznanja.

ODKRIVANJE LEPOT OBALE BLATNEGA JEZERA

Svet Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Moravske Toplice je 3. septembra organiziral že tradicionalno strokovno ekskurzijo na Madžarsko, letos v okolico Blatnega jezera. Soboška turistična agencija Klas nam je pripravila bogat program obiska najlepših območij obale jezera.

V soboto zjutraj smo z dvema avtobusoma krenili v smeri Madžarske. Preko Zalaegerszega smo se pripeljali do Hévíza, mesta, ki je znano po svoji zdravilni vodi in kopališki kulturi ter po največjem zdraviliškem jezeru sveta. To je edino srednjeevropsko jezero, kjer na prostem cvetijo toplovodni lokvanji. Ustavili smo se v urejenem parkirišču, kjer smo pozajtrkovali, nato pa po krajšem počitku nadaljevali do kulturne prestolnice Blatnega jezera, Keszthelya. Z avtobusa smo si ogledali mestne znamenitosti: dvorec Festetics, ki so ga začeli graditi leta 1745, današnjo podobo pa je dobil med leti 1884 in 1887. Zgradba, ki ima 101 notranjih prostorov je danes muzej in konferenčni center. Najdragocenejši del je knjižnica z izvirno opremo in 86 tisoč knjigami. Pred vhomom v dvorec stoji spomenik najznamenitejšega člana družine, Györgya Festeticsa.

Pot smo nadaljevali proti Tapolci, kjer so leta 1902 odkrili pravo naravno posebnost, podzemne jame z jezeri. Te podzemne znamenitosti smo si ogledali kar iz čolnov, ki so polzeli po kristalno čisti vodi globine blizu enega metra. Nastanek jam je povezan z geološko zgodovino območja, ko je termalna voda globin raztapljala apnenčaste sloje. Pot nas je vodila mimo Szigligeta proti znamenemu vinorodnemu območju Badacsony, ki je najbolj znamenit po svojem sivem pinotu in laškem rizlingu, ki smo ju ob postankih na različnih mestih, seveda tudi poskusili.

Kosilo nas je čakalo v domači restavraciji na polotoku Tihany, od koder se je odpiral čudovit razgled na jezero. Po okusnem kosilu smo bili vabljeni v vinsko klet na degustacijo različnih vrst belega in rdečega vina. Izmed čudovitih danosti polotoka smo si ogledali tihanyško benediktinsko opatijo, ki jo je ustanovil kralj Andrej, čigar grob se nahaja v grobnici v spodnji cerkvi.

Zgodovina nekdanje opatije je dokaj viharna, saj so po tatarskih pohodih zgradbo utrdili, kar je pridobilo na pomenu v turških časih, ko so menihi za dalj časa zapustili samostan. Po odhodu Turkov in poznejšem hudem požaru so leta 1719 začeli s prenovo opatije. Baročna cerkev z dvema zvonikoma in samostanska stavba po načrtih karmeličanskega arhitekta Mártona Wittwera, sta bili dokončani leta 1754. Potem ko je Jožef II. leta 1786 razpustil tudi benediktinski red, v samostanu dolgo časa ni bilo menihov, ki so se na

polotok Tihany lahko vrnilo šele leta 1802. Cerkev je bila obnovljena leta 1889, notranje stene so okrašene s freskami Lajosa Deák-Ébnerja, Károlya Lotza in Bertalana Székelya. Leta 1950 so menihi morali znova zapustiti opatijo, v stavbi so uredili muzej. Menihi so se v opatijo v Tihanyu znova vrnilo leta 1990, v devetdesetih letih je bilo samostanski zgradbi opravljenih nekaj novih, celovitih prenov.

Po ogledu opatije in čudovitem razgledu smo se spustili v dolino, kjer smo se s trajektom prepeljali na južno obalo Blatnega jezera, v Zamárdi, od tod pa ob obali do naselja Rádpusztá, kjer imajo na 7,5 hektarjev velikem posestvu lipicance in avtohtone madžarske pasme živali. Ogledali smo si tudi zanimivo konjeniško predstavo, kjer smo lahko videli neverjetno sožitje konja in njegovega gospodarja oziroma jezdeca. Predstavi in ogledu puste je sledila večerja ob ciganski glasbi. Lepšega zaključka našemu izletu si sploh nismo mogli predstavljati.

Polni čudovitih in nepozabnih doživetij smo se v poznih večernih urah vrnilo v Prosenjakovce. Zahvaljujemo se Svetu Madžarske narodne samoupravne skupnosti občine Moravske Toplice za to prekrasno potovanje.

Alen Vugrinec

FELFEDEZTÜK A BALATONPART SZÉPSÉGEIT

A Moravske Toplicei Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösség Tanácsa szeptember 3.-án immár hagyományos szakmai kirándulást szervezett a Balaton mellékre, Magyarországra. A Muraszombati Klas utazási iroda élményekben gazdag programmal vezényelt bennünket a Balatonpart legszebb tájaira. Szombaton reggel két autóbusszal indultunk utnak Magyarországra. Zalaegerszegen keresztül Hévízre értünk. Hévíz gyógyvizeről és a fürdőkultúrájáról nevezetes település. Itt található a világ legnagyobb gyógytava. Különlegessége az, hogy egész Középeurópában egyedül itt virágzanak a szabadban a melegvízi tündérrózsák. Első állomásunk a Hévízi parkoló volt, ahol elfogyasztottuk reggelinket és egy kis szabadidő után folytattuk utunkat a Balaton kulturális fővárosa felé, Keszthelyre. Az autóbusból tekintettük meg Keszthely nevezetességeit: a Festetics kastélyt, amelyet 1745-ben kezdtek építeni. A mai formáját 1884 és 1887 között nyerte el. A 101 helyiséges épület, ma múzeum és konferencia központ. Legértékesebb helysége a könyvtárterem, amelynek bútorzata eredeti. Könyvállománya 86000 kötet. A kastély bejárata előtt látható a család leghíresebb tagjának Festetics Györgynek a szobra.

Utunkat Tapolca felé folytattuk. Tapolca természeti ritkaságát 1902-ben kutatás során fedezték fel. A barlang különös érdekességét a bennelévő tavak nyújtják, csaknem méteres mélységű kristálytisza vizen csónakázva tekintettük meg ezeket a földalatti nevezetességeket. A barlang kialakulása a térség geológiai múltjával, a mélyrétegekben lévő melegvíz öldóhatásával magyarázható.

Utunk Szigliget mellett Badacsony felé vezetett. A település bortermeléséről híres, amelyekből a legnevezetesebb a szürkebarát és az olaszrizling. Különböző állóhelyeken meg is kóstolhattuk ezeket a borokat.

A Tihanyi félszigeten várt ránk az ebéd egy hazai étteremben, ahonnan nagyon szép volt a kilátás az egész tóra. A finom ebéd elfogyasztása után a pincében különböző fehér és piros borokat kóstoltunk meg. A félsziget csodálatos adottságaiból megtekintettük a Tihanyi Bencés Apátságot, amelyet András király alapított. A király sírja még ma is megtalálható az eredeti helyén az altemplomban.

A hajdani apátság története igen mozgalmasnak nevezhető, hiszen a tatárjárás után megépítették a kolostor erődítményét, amely védőfalnak a törökök megszállása alatt lett igazán nagy jelentősége. Az építmény falai között egy jó időre megszünt a szerzetesi élet. A törökök pusztítása és egy súlyos tűzvész után

1719-ben kezdődött meg az apátság újjáépítése.

Wittwer Márton karmelita építész tervei szerint 1754-re épült fel a kéttornyú barokk templom és mellé a kolostor épülete. Miután II. József 1786-ban feloszlatta az itteni bencés rendet is, a szerzetesek jó ideig távol voltak, majdan csak 1802-ben térhettek vissza a Tihanyi-félszigetre. A templomot 1889-ben gyönyörűen felújították és belső falait Deák-Ébner Lajos, Lotz Károly és Székely Bertalan freskóival tették magasztosabbá. 1950-ben a szerzeteseknek újfent menniük kellett, a rendház múzeummá alakult. Ám 1990-ben ismét a bencésé lett a Tihanyi Apátság és a 90-es években újabb, átfogóbb felújításon ment keresztül.

Az apátság és a gyönyörű kilátás megtekintése után leereszkedtünk a kikötőbe, ahonnan kempinggel a Balaton déli részére Zamárdiba érkeztünk. A Balatonparti településeken keresztül Rádpusztára értünk, ahol a 7,5 hektáros birtokon Lipicai lovak és őshonos állatokat tenyésztenek. Részesei voltunk egy színvonalas lovasbemutatónak. Ezek a bemutatók megidéznek a néző számára őseink állattartását, a lovász, a csikós bensőséges kapcsolatát a lóval. A bemutató és a pusztá megtekintése után, itt fogyasztottuk el vacsoránkat cigányzene mellett. Ezzel ért véget kirándulásunk, melynek szebb lezárását alig lehetett elképzelni.

Csodálatos és felejthetetlen élményekkel gazdagabban érkeztünk meg a késő esti órákban Pártosfalvára. Köszönjük a Moravske Toplice MNÖK Tanácsának, hogy mi is részesei lehettünk ennek az utazásnak.

Vugrinec Alen

NEKAJ AKTUALNIH NASVETOV IN PRIPOROČIL KMETOVALCEM

Glede na vremenske razmere, se bo spravilo koruze hitro končalo, tako da se bliža setev ozimnih žit, najprej ječmena, nato še ostalih žit, setev rastlin za ukrep ZEL, ter setev trav in TDM.

- trgatve grozdja so v glavnem mimo, zato upoštevajte navodila strokovnjakov za vinogradništvo, glede uporabe žvepla in ostalih enoloških sredstev.
- koruzo skladiščite v suhih ter od glodalcev ter ostalih škodljivcev zaščiteneh prostorih, katere lahko pred uporabo ustrezno razkužite.
- pred setvijo in pripravo tal za setev priporočamo da izpraznite skladišča za organska gnojila, ker je razvoz pozimi prepovedan, kazni za nespoštovanje predpisa pa visoke.
- Ob setvi, vreče z semensko pšenico dobro izpraznite, embalaža pa naj ne ostane na koncu njive, prav tako pospravite vso embalažo ob morebitnem zatiranju plevelov.
- Sorto pšenice, ječmena in tritikala izbirajte na podlagi priporočene sortne liste, ki jo najdete v vseh trgovinah, ki se ukvarjajo z prodajo semenskih žit. Ozirajte se predvsem na kvaliteto ter želje kupcev, s katerimi boste sklenili pogodbo za prodajo tako, da ob prodaji ne boste imeli težav.
- Gnojenje prilagodite analizam tal, gnojilnim načrtom ter odvzemu hranil določenega posevka. Po analizah tal ugotavljamo, da so površine gnojene enostransko, to pomeni, da ni pravega razmerja med hranili, zato priporočamo tudi uporabo enostavnih fosforjevih in kalijevih gnojil.
- Pred obdelavo oziroma pripravo tal je priporočljivo tudi apnenje, vendar ne istočasno z uporabo mineralnih gnojil.
- Tla za setev ne pripravljajte preveč fino, saj lahko ob morebitnih močnejših nalivih pride do zaskorjenja, kar lahko pomeni problem pri vzniku.
- Sejte količino semena, ki je za posamezno sorto priporočena, ker boste le tako dosegli optimalno oziroma zeleno gostoto.
- Možno je tudi jesensko zatiranje plevelov pred in po vzniku posevka, priporočamo pa ga predvsem za ranejšo setev, ki bodo jeseni že bolj obrasle.

- Sedaj je tudi čas za setev trav in TDM, tako za tiste, ki so v ukrepu ZEL, ter tudi ostale ki uporabljajo to za krmo, površine pod ukrepom ZEL morajo biti zelene od 15.11.2011 do 15.2.2013.
- Čas je tudi za zadnje čistilne košnje travnikov in pašnikov. Zeleno maso, ki ostane po čistilni košnji je treba odstraniti z površine, saj lahko predstavlja problem pri košnji spomladi, predvsem pa ostanki bistveno zmanjšajo kvaliteto silaže in mrve spomladi.
- Priporočeno je travno rušo prezračiti z tračnimi zgrabljalniki, tako lahko istočasno očistimo tudi ostanke po čistilni košnji
- Priporočamo tudi apnenje travnikov in pašnikov, saj na podlagi analiz ugotavljamo, da je travinje močno zakisano, predvsem na nižjih legah, ter lahkih tleh, zato vedno bolj uspevajo nekalitetne trave in zeli.

Kmetovalce obveščamo tudi o nekaterih pomembnih datumih:

1.10.2011 do 31.10.2011- rok za vložitev premije za bike in vole, ter za ekstenzivno rejo ženskih živali

Do 25.10.2011 – možnost za spremembo kulture, ali odstop določenih površin za ukrep ZEL

Do 31.1.2012 - prenos zemljišč in plačilnih pravic med kmetijskimi gospodarstvi

Vse dodatne informacije glede zgoraj navedenih nasvetov, dobite pri KSS, ali pri svojih prodajalcih. (tel: KGZS – ZAVOD 53-91-410, Škalič : 53-91-446, gsm: 031-703-639)

KGZS – ZAVOD M.SOBOTA
Franc Škalič kmet.inž.

KMETIJSKO SVETOVANJE PRI VINOGRADNIKU MIRANU ERNIŠI

Podjetje Karsia iz Dutovlja že več let uspešno sodeluje z vinogradnikom Miranom Ernišo iz Tešanovec, ki svojo predanost vinu dopolnjuje z lastnim vinskim hramom na Suhem Vrhu. Erniša je sodelovanje s Karsio obeležil tudi letošnje leto, in sicer so s podjetjem izvajali škropilni program za varstvo in prehrano vinske trte za leto 2011. V sredo, 7. septembra, je Karsia na vinotoču Erniša predstavilo letošnje rezultate škropilnega programa vinske trte in nudilo aktualne nasvete za varstvo in prehrano rastlin. Kmetijsko svetovanje in predavanje je v okviru podjetja predstavil univ. dipl. ing. agr. Andrej Kos. Predavanje je potekalo aktivno, razvila se je prava debata, saj so se svetovanja udeležili tako vinogradniki, poljedelci, sadjari in ostali ljubitelji narave. Zastopnik podjetja Karsia je predstavil tehnologijo varstva in prehrane vinske trte, analiziral je letošnje opazovanje in spremljanje klimatoloških pogojev, predstavil je že registrirana fitofarmacevtska sredstva in novosti v programu škropiv. Po končani predstavitvi je sledila pogostitev z domačimi do-

brotami vinotoča Mirana Erniše in prijetno druženje ob rujni kapljici.

Tekst in foto Miša Cipot

V BOGOJINI SO TRLI LAN

Če kdo, so krajevna turistična društva tista, ki na všečen in zanimiv način skozi različne prireditve obujajo stare šege in običaje, kmečka in rokodelska opravila ter jih na tak način trgajo iz pozabe. Boganjčani po tej plati sodijo med najbolj pronicljive in aktivne. Že sedem let se trudijo, da bližnjo in daljnjo okolico spomnijo na kmečka opravila, povezana pridelovanjem in predelovanjem lanu. Lan, nekoč del njivskega kolobarja, ki so ga kmetje potrebovali za izdelovanje domačega platna, v zadnjih letih postaja vse pomembnejša surovina za farmacevtsko in kozmetično industrijo. Zlasti so znane so zdravilne lastnosti lanenega olja. V Bogojini člani tamkajšnjega turističnega društva, ki mu predseduje zagnani organizator Štefan Puhan, so prvo septembrsko nedeljo pripravili že sedmo prireditev pod naslovom Trenje lanu, na kateri so predstavili opravila od trenja lanu pa do tkanja lanene preje. Nekaj deset obiskovalcev, prireditev bi si zaslužila večji obisk, zlasti čudi, da na takšne zanimive prireditve svojih gostov ne pripeljejo nosilci turizma v Moravskih Toplicah, je lahko spremljalo opravila na že skoraj pozabljenih orodjih, dogodek so popestrile domače ljudske pevke, vrle Boganjčanke pa so poskrbele še za obil-

no in okusno malico. Ni kaj, lan se vrača, saj ga je najti na skoraj vseh ekološko obarvanih kmetijah. S tovrstnimi prireditvami in zavedanjem, kako pomemben je lahko v našem vsakdanjem življenju, lahko le upamo, da bo sčasoma dobil prostor na vsakem kmečkem gospodarstvu. Članom Turističnega društva Bogojina pa gre vsa pohvala za vzorno organizirano prireditev.

bc

LÜJPANJE KUKORCE V SELU

Društvo pevcev Selo je v soboto, 17. septembra 2011, organiziralo zdaj že tradicionalno 8. Ljupanje kukorce, ki je potekalo v prireditvenem šotoru poleg rotunde v Selu. Sama prireditev se je pričela zelo adrenalinsko, in sicer so se s 40 m visokega zvonika Evangeličanske cerkve v Selu spustili junaki Društva jamarjev Slovenije. Dogajanje se je nato preselilo pod prireditveni šotor poleg romanske rotunde, ki je dragocen zgodovinski spomenik in simbol vasi Selo. Prireditev je bila zelo bogata, saj se je na odru zvrstilo več kot deset nastopajočih, ki so s širokim spektrom repertuarja popestrili program in zabavali navzoče. Pri Ljupanju kukorce so sodelovali in pomagali Domači pevci, Selonske frajle, Pevci iz Vučje Gomile, Osnovna šola Fokovci, Kobiljska folklor, Dolinske pevke, Prosenjakovski Kud, Nemaki, DKŽ sv. Jurij ob Ščavnici, Banjšice, ter še mnogi drugi. Po uradnem delu in končanem Ljupanju kukorce je sledila velika zabava s prekmursko skupino Plamen.

Dogodka v Selu sta se udeležila tudi župan občine Moravske Toplice Alojz Glavač in podžupan Geza Džuban. Župan Alojz Glavač je spodbudno pozdravil tradicionalno prireditev v Selu, ki ohranja in nas spominja na našo kulturo in

običajne. Z prireditvijo Ljupanje kukorce našim najmlajšim pokažejo kako so ročna opravila potekala "inda", kako so se naše babice in dedki ob Ljupanju kukorce zabavali, se družili in ob tem delu preživljali dolge zimske večere.

Tekst in foto Miša Cipot

JAZ – OSEBNO

DELO, KI GA OPRAVLJATE – dijak 3. letnika Gimnazije Murska Sobota

1. V katerem letnem času ste rojeni? ... jesen
2. Kje ste rojeni?... Murska Sobota
3. Ura, ko ste rojeni?... 10.45
4. Poklic, ki ga opravljate... dijak
5. Vaš sanjski poklic... igravec
6. Vaša najljubša jed... jedi s sirom
7. Jed, ki je ne marate... polenta
8. Vaša najljubša pijača... voda z okusom
9. Pijača, ki je ne marate... zeleni čaj
10. Vaša najljubša barva... črna in bela
11. Vaša najljubša žival... človekov najboljši prijatelj- pes
12. Vaš najljubši film... Seven pounds (Sedem duš)
13. Vaš najljubši pevec/pevka... Chester Bennington
14. Vaš najljubši igravec/igralka... Jim Carrey
15. Vaš najljubši nakit... ne maram nakita

16. Kraj, ki bi ga želeli videti, pa ga še niste... New York
17. Vaš hobi... nogomet, igranje bobnov
18. Najdražja stvar, ki ste jo kdaj kupili... bobni
19. Dejanje, ki ga obžalujete... vsa dejanja, s katerimi sem prizadel svoje najbližje
20. Dejanje, na katerega ste ponosni... državni prvak v znanju nemškega jezika

ÉN – SZEMÉLYESEN

AZ ÖN ÁLTAL VÉGZETT MUNKA – A Murszombati Gimnázium 3. osztályos diákja

1. Melyik évszakban született? ... ősszel
2. Hol született?... Murszombatban
3. Hány órakor született?... 10.45
4. Foglalkozása... diák
5. Álmfoglalkozása... színész
6. Kedvenc étele... sajtos ételek
7. A „nem szeretem” étele... polenta (puliszka)
8. Kedvenc itala... ízesített víz
9. „Nem szeretem” itala... zöldtea
10. Kedvenc színe... fekete és fehér
11. Kedvenc állata... az ember legjobb barátja, a kutya
12. Kedvenc filmje... Seven pounds (Hét élet)
13. Kedvenc énekese... Chester Bennington
14. Kedvenc színésze... Jim Carrey
15. Kedvenc ékszere... nem szeretem az ékszereket
16. Egy hely, ahol még nem járt, de szeretné látni... New York
17. Hobbija... foci, dobolás
18. A valamikor is vásárolt legdrágább tárgya... dobok
19. Cselekedetei, amit megbánt... minden, amivel megbántottam szeretteimet
20. Cselekedet, amelyre büszke... országos bajnok német nyelvtudásban

NA REGIJSKEM TEKMOVANJU TUDI NAŠE ENOTE

Nedavnega pomurskega regijskega izbirnega gasilskega tekmovanja članov, članic in veteranov, ki je bilo v Črenšovcih, se je med 91. ekipami udeležilo tudi sedem gasilskih enot Gasilske zveze Moravske Toplice. Na regijskem tekmovanju so lahko sodelovale enote, ki so na gasilskih tekmovanjih v svojih gasilskih zvezah dosegle prva tri mesta. Člani in članice so v Črenšovcih morali opraviti vajo razvrščanja, suho izvedbo vaje z motorno brizgalno suho in štafetni tek na 400 metrov z ovirami, starejši gasilci – veterani pa so se pomerili v vaji s hidrantom in vaji raznoterosti. Ker je bilo tekmovanje izbirno, so se prve tri najboljše ekipe iz posamezne kategorije uvrstile na državno gasilsko tekmovanje, ki bo prihodnje leto.

In kako so se odrezali naši gasilci in gasilke? Gasilke iz Martjanec so v kategoriji članice A zasedle osmo mesto, gasilke iz Krnec so bile šestnajste, iz Sela pa devetnajste. Gasilci iz Tešanovec so v kategoriji člani B zasedli 23. mesto. Med člani A so tekmovali tri naše enote. Gasilci iz Sebeborec so bili sedmi, iz Sela osemindvajseti, ekipa Martjanec pa je po dobrem in hitrem začetku naredila napako in na štartu pozabila del orodja, zato jim komisija vaje ni priznala oziroma se je vaja štela kot nedokončana.

Čeprav se našim enotam na državno tekmovanje ni uspelo uvrstiti, so pokazale znanje, trud in zavzetost, tudi to pa v gasilstvu nekaj velja.

Tekst in foto Lidija Magdič

Tešanovski gasilci so v kategoriji članov B zasedli 23. mesto

Ženska ekipa PGD Martjanci je v kategoriji članice A zasedla 8. mesto.

NAŠI NAJMLAJŠI GASILCI SO TEKMOVALI V SERDICI

V Serdici je potekalo izbirno regijsko gasilsko tekmovanje pionirjev in mladincev. Tekmovalo je 60 ekip, med njimi sta bili tudi dve pionirski enoti iz Gasilske zveze Moravske Toplice, in sicer iz Martjanec in Sela.

Najmlajši gasilci - pionirji so morali opraviti vajo razvrščanja, vajo z vedrovko in teči štafeto na 400 metrov z ovirami, mladince pa so čakale vaje razvrščanja, vaja z ovirami in štafeta.

Najboljše tri v vsaki kategoriji pa so se uvrstile na državno tekmovanje. Med pionirkami bo to ekipe Ljutomera, Ižakovca in Žižkov, pri pionirjih Bodonci, Cankova in Gresovščak, pri mladinkah ekipe Sovjaka, Žižkov in Negove, ter mladinci Bratonec, Beltinec in Cankove.

Pionirji iz Martjanec so zasedli osmo mesto, ekipa iz Sela pa je bila sedemindvajseta.

Tekst in foto Lidija Magdič

TEDEN MOBILNOSTI V VRTCU MORAVSKE TOPLICE

Tema letošnjega tedna mobilnosti je POTUJMO DRUGAČE. Tudi v našem vrtcu smo potovali drugače. Pešali smo, da se razgibali na svežem zraku... Današnji čas staršem ne dopušča veliko prostega časa, zato so tudi naši malčki prikrajšani za sprehode, vožnjo s kolesom, skirojem ali celo

rolerji. Vzgojiteljice pa se trudimo, da otroci ne bi izgubili stika s potovanjem drugače – peš, s poganjalci, hoduljami, po igrišču s tovornjaki in še kako. Strokovne delavke vrtca Moravske Toplice pa smo se tudi odločile, da v tednu mobilnosti povabimo na obisk policijo. Ob začetku šolskega leta policisti vedno dobro pregledajo šolske poti, vsako jutro spremljajo prihod šolarjev v šolo, skratka poskrbijo za varnost otrok – šolarjev v cestnem prometu. Prometna vzgoja otrok pa naj bi se pričela že takoj, ko začne otrok sodelovati v prometu, torej že v predšolskem obdobju. V torek, 20.09.2011 je prišla v vrtec policistka z velikim tovornim vozilom, ki ima zelo zanimive modre luči. Otroci so se vsi hkrati tlačili vanj - vsi so želeli vsaj enkrat sedeti v tako velikem in pomembnem vozilu. Preizkusili so tudi temni del vozila – omarico. Bila jim je všeč. Otroci so opazili tudi, da ima policistka s sabo kolo. Oblečena je bila v oblačila, ki jih nosijo policisti na kolesu. Otroke je opozorila, da morajo na kolesu

obvezno imeti varnostno čelado in ne smejo biti na cesti nikoli sami pač pa v spremstvu staršev ali skrbnikov. Potem sta na obisk prišla še dva policista s policijskim avtomobilom. Oblečena sta bila drugače kot policistka - kolesarka. V vozilu sta imela veliko pripomočkov – stožce, prometni znak, lisice, pendrek, trak za prisilno ustavljanje vozil – stinger ali bodice, policijski varnostni jopič, katerega trdoto so otroci sami preizkusili. Policistka Marjetka je s sabo prinesla najmlajšega člana policijske postaje. To je pasavček – maskota, ki smo dobili tudi v dar. Otroke je opozorila, da jih bo pasavček opazoval kako se obnašajo na cesti, v avtomobilu - predvsem bo opazoval ali so pripeti z varnostnim pasom in kje v avtu sedijo. Obisk policije smo zaključili še s fotografiranjem.

Zapisa vzgojiteljica Katja Hozjan

VADBENA URA

Potrebi po gibanju in igri sta primarni otrokovi potrebi. Z gibanjem telesa je pogojeno zaznavanje okolice, prostora, časa in samega sebe. Ko otrok začne obvladati svoje roke, noge in trup, sčasoma začneja čutiti veselje, varnost, ugodje, dobro se počuti, pridobi si samozaupanje in samozavest. Z gibanjem si otroci razvijajo tudi intelektualne sposobnosti. Igra in gibanje imata pomembno vlogo tudi pri socialnem in emocionalnem razvoju.

Vsakodnevne telesne dejavnosti so tako polne pozitivnih učinkov za naše zdravje. K pomembnemu izboljšanju našega zdravja in daljšemu življenju pripomorejo vse oblike gibanja in telesne vadbe, ki jih vzdržujemo skozi daljše obdobje. Telesna dejavnost, ki koristi zdravju, nam ne vzame veliko časa, zato se mi z otroki razgibavamo že zjutraj pred malico, čemur pravimo - jutranje razgibanje, ki traja nekaj minut.

Za izvajanje vadbene ure vedno izbiramo gibalne aktivnosti, ki so otrokom najbolj všeč, saj pri njih tudi najbolj uživajo in bolje sodelujejo. Zelo pomembna je tudi garderoba, ki jo uporabimo za telovadbo, zato otroke seznanjamo s tem, da se v primeru neprimerne obleke preoblečejo v trenirko, kratko majico, kratke hlače; odvisno od prostora in vremena izvedbe vadbene ure. Uvajanje v vsako aktivnost mora biti postopno in traja nekaj mi-

nut. Pred vsako telesno aktivnostjo se vedno najprej dobro ogrejemo in delamo vaje za raztezanje. Po vajah ogrevanja in raztezanja tako sledi glavni del - največkrat poligon, ki je sestavljen iz različnih rekvizitov, ki jih otroci premagujejo po svojih lastnih močeh. Sledi umiritev, ki mora prav tako biti postopno in sproščujoče.

Vadbene ure največkrat izvajamo na prostem – igrišču vrtca, v kolikor pa nam vreme tega ne dopušča jo izvedemo v igralnici. Tokrat smo imeli srečo in se odpravili na igrišče, kjer smo izvedli prvo letošnjo vadbeno uro.

Zapisala in s fotografijami opremila
vzgojiteljica Gordana Počič

MIR JE ZELEN

»Narava. Narava je povsod okoli nas. Obdaja nas. Tudi mi smo del Narave. Neznaten del. Kot kaplja v morju, kot zrno peska v puščavi. A vendar smo. Smo in nismo. Smo in se ne zavedamo. Ne zavedamo se, kaj smo. Zanemarjamo jo. Obračamo ji hrbet. Kot bi se je sramovali. Narave. Sramovali nje, ki nam vse da, nas hrani. A vendar! Narava ne prenese vsega. Maščevala se nam bo. Takrat se bomo zavedli. Odprli bomo oči. A takrat bo prepozno...« (neznan avtor)

21. septembra svet praznuje mednarodni dan miru. To je dan, ko naj bi povsod vladal mir, oboroženi in drugi spopadi pa naj bi se prekinili. Cilj mednarodnega dneva miru je, da se med ljudmi razširi vest o tem, da obstaja alternativa vojnemu stanju in da je možen tudi svet, v katerem vlada mir.

Tudi na naši šoli se vsako leto pridružujemo tisočim po svetu, ki si prizadevajo, da bi se spopadi, nerazumevanja in nesoglasja prekinila. Preko UNESCO ASP sodelujemo v mednarodnem projektu **»ENO Tree planting day«**, vodenem iz Finske. Namen in cilj tega projekta je, da se do leta 2017 po vsem svetu posadi 100 milijonov dreves. Projektu se vsako leto pridruži več tisoč vzgojno izobraževalnih ustanov, ki s svojim posajenim drevesom vsakič opozorijo na globalne probleme onesnaževanja, uničevanja naravnega okolja in na splošne klimatske spremembe. Obenem s tem dejanjem opozarjamo na svetovne probleme, kot so revščina, nesmiselne vojne in nepotrebni spopadi.

Geslo letošnje kampanje se navezuje na Mednarodno leto gozdov in se glasi **»MIR JE ZELEN«**. Naše okolje je zelo pomembno – ne le lokalno, ampak tudi globalno. Napačil je trenutek, ko bi se morali osredotočiti na okolje in mir. Na naši šoli smo to naredili skupaj s tisočimi šol in otrok vsega sveta in smo skupaj z našimi zelenimi prijatelji s severa, juga, vzhoda in zahoda sadili drevesa v sredo, **21. septembra**. Posadili smo tri rdečelistne javorje in tako dopolnili naš drevored pred otroškimi igriščem. S tem dejanjem skrbimo, da bo naše okolje še dalje lepo, urejeno in zeleno. Z majhnimi koraki in z zavedanjem, da z vsakim našim dejanjem puščamo pečat v naravi, bomo veliko pripomogli k ohranjanju našega planeta. Tako zavedanje želimo ozavestiti tudi pri naših učencih in sodelovanje v mednarodni kampanji je vsekakor korak do tega cilja.

Suzana Deutsch

ÓVODA

*Óvoda, óvoda,
nyisd az ajtód óvoda.
Minden gyerek alig vár,
hogy az ajtó nyíljon már.
Itt az autó, baba már,
minden játék téged vár.
Most nyílik az ajtó már,
mert szeptember csakis téged vár.
Nyílki a kapú várunk rád,
gyere, gyere óvódás.*

Írta: Varga Tea óvonó

BILI SMO NA PLAVALNEM TEČAJU

Učenci 3. razreda naše šole so šolsko leto začeli s prijetnimi dogodivščinami. Pod budnimi očesi učiteljev so se v Termah 3000 takoj v drugem tednu septembra učili osnovnih veščin plavanja. V programu devetletne osnovne šole je namreč tudi obvezno učenje plavanja v prvi triadi. Plavalni tečaj so izvajali učitelji, ki poučujejo na naši šoli: Miha Horvat – športni pedagog, Bernarda Sukič Škrilec – učiteljica razrednega in vaditeljica plavanja ter Kristjan Pertoci – učitelj geografije in vaditelj plavanja. Utrinke in vtise s plavalnega tečaja s plavalnega tečaja so učenci strnili v naslednje misli:

Uživali smo v vodi

»Na plavalnem tečaju smo se igrali in učili plavati. Malo smo se igrali zunaj, največ pa v notranjem bazenu. V Termah 3000 smo bili pet popoldnevov. Vsak dan smo prišli okrog pol enih, domov pa smo šli okrog štirih. Učili smo se plavati prsno in kravl. Potem smo šli na tobogane in se spuščali eden za drugim. Ob koncu dneva smo se šli stuširati in preobleč, saj so nas pričakali starši. Tako je plavalni tečaj hitro minil in komaj čakam, da bo spet.« (Domen Bočkor)

»Na plavalnem tečaju je bilo lepo. Tam smo bili pet popoldnevov. Iz šole smo šli po kosilu, vračali smo se ob 16.00. Naučila sem se plavati prsno in kravl. V sredo smo šli na tobogane, včasih smo se šli igrati. V petek sem bila zelo žalostna, ker je bil zadnji dan. Zadnji dan je bilo zelo lepo. Ko smo se šli preoblečit, me je že čakala mama. Nato sem si šla posušit lase in sem šla domov.« (Ajša Dobrijevič)

»Žabice«

»Zelo sem bil vesel, ko smo prispeli v Terme 3000. Tam se naučil plavati žabico in kravl. Plavalni smo zelo dosti. Bil sem zelo utrujen. Na poti v Terme smo v kombiju gledali TV. Najbolj sem se veselil petka, ker smo po plavalnem tečaju z družino šli v Mursko Soboto. Na plavalnem tečaju je bilo zelo lepo.« (Mišel Novak)

»Na plavalnem tečaju je bilo lepo. Igrali smo se in učili plavati. Po kosilu nas je odpeljal kombi v Terme 3000. Najbolj mi je bilo všeč v otroškem bazenu. Kopalni smo se do štirih popoldan. Nato smo se preoblekli in stekli k staršem, ki so nas čakali pri vhodu.« (Melani Žohar)

»Na plavalnem tečaju je bilo lepo. Naučila sem se plavati. Tam smo bili pet popoldnevov. Najprej smo šli na kosilo in potem smo zapustili šolo. S kombijem smo se peljali do Moravskih Toplic. Končno smo prišli tja. Na začetku me je bilo malo strah. Najprej smo plavali žabico. Jaz sem vedela žabico plavati že prej, ostali pa je niso. Nato smo še malo plavali in po plavanju smo se šli preoblečit. Odpeljali smo se domov. Naslednji dan pa smo spet šli na plavalni tečaj.« (Jana Kočiš)

ZA PRVOŠOLČKI ŽE MESEC DNI POUKA

Proti koncu septembra smo se podali na OŠ Bogojina, kjer so prvošolčki že sedli v klopi in se navadili na šolske klopi in zvonec. Povprašali smo jih kako se jim zdi v osnovni šoli, kaj je njihova najljubša stvar v šoli, za konec pa so povedali še, kaj si želijo postati ko odrastejo.

Nino: „Meni je zelo fajn v šoli. Najljubša stvar so mi domače naloge, ko pa bom velik bom nogometaš.“

Kristina: „Tudi meni je lepo. Najrajši rišem. Ko bom večja bi rada bila frizerka.“

Liam: „Všeč mi je v šoli. V šoli imam vse rad. Ko bom velik bom pomagal mami pri dojenčku. Ko pa bo dojenček zrasel, bom pomagal atiju pri steklarstvu.“

Gašper: „Meni je vse fajn v šoli. Najrajši računam, (učiteljica Mojca doda, da se sicer še ne učijo računati) ko bom velik pa bom doma pomagal na kmetiji.“

Vanesa: „V šoli je lepo. Meni je najljubše barvanje in pa risanje. Ko bom velika še ne vem kaj bom.“

Prvošolčki so bili zelo zgovorni tudi zato, ker so prejšnji dan bili na izletu v Velenju na Pikinem festivalu. Tam si je vsak naredil po dva svoja izdelka, najbolj pa so bili navdušeni nad gusarskimi kapicami, samo Piko Nogavičko ter nad predstavo, ki so si jo ogledali na izletu. Zanimiva pa se jim je zdela tudi razstava origamijev. Tako so ob našem obisku tudi imeli kviz, ki se je v večini nanašal na njihov prvi šolski izlet. Z kvizom so tako tudi nam pokazali, da so zelo brihten in navihan prvi razred, ki ima v sebi še veliko otroške radoživosti in pa še neodkritih talentov in potenciala.

Foto in tekst: Marina Benkovič

NA PAPIR PRELIVA ŽIVLJENJA

Barbara Lenarčič prihaja iz Filovcev in trenutno obiskuje prvi letnik na GFML. Je dekle, ki živi iz sebe, vendar kljub temu ne popači svoje prave narave. Vedno je nasmejana ter polna idej. Barbara riše že od majhnih nog. Vedno jo je nekaj neslo k temu, da je prijela za barvice in začela dodajati praznemu listu papirja življenje. V 4. razredu je bila spoznana za nadpovprečno nadarjeno na področju likovne umetnosti. Navdih ji dajejo knjige, ki jih prebira in stiske današnjega dne. Včasih pa je potreben le stavek ali kakšna misel, da v njeni glavi privre do nove ideje. Za upodabljanje idej uporablja trenutno olje, akrilne barve in oglje. Posku-

siti pa želi okensko in stensko slikarstvo. S svojimi deli je dosegla tudi že precej nagrad in pohval, saj že več let svoje risbe pošilja na razne natečaje. Letos je dobila nagrado na ustvarjalnem natečaju Turnišče 2011, kjer je bila njena risba razstavljena v galeriji. Barbara sicer tudi vsako leto riše slike za dražbo, ki poteka v mesecu decembru in je namenjena otrokom s cerebralno paralizo. Preteklo šolsko leto pa je dobila tudi priznanje Zlata trstika za maketo pljuč. Vzpodbuda so ji družina, prijatelji in učitelji likovnega pouka, največja vzornika na likovnem področju pa sta ji Salvador Dali in Geogria O'Keefe. Njeni cilji za prihodnost so likovno usmerjeni, saj želi po končani srednji šoli na študij likovne pedagogike. Želi si biti tudi čim bolj poštena in dobrosrčna oseba ter nekega dne odpreti lastni atelje.

Foto in tekst: Marina Benkovič

ETIKA VRLINE (Dr. Mateja Pevec)

Skuša dati odgovor na vprašanje kako živeti. O vrlinah ne razpravljamo zato, da bi vedeli kaj so vrline, ampak kot pravi že Aristotel, da bi tako tudi živeli. Da bi živeli dobro in da bi postajali vedno boljši. Etika vrline govori o tem, da je življenje po vrlinah smiselno dobro, saj omogoča dobro življenje. Res je, da ne prinaša bogastva in slave kot ga ceni sodoben svoboden svet, toda zagotavlja bogastvo medčloveški odnosov. Človek je namreč bitje, ki je po naravi usmerjeno k drugemu. Je ustvarjen za drugega, zato lahko živi zadovoljno in srečno življenje, če živi v harmoniji sam sabo in z drugimi...

Martin Horvat, Ivanci

POSKUSNI PILOTNI PROJEKT ZBIRANJA EMBLAŽNIH MATERIALOV PO SISTEMU RUMENE VREČE OD VRAT DO VRAT

Spoštovane občanke in občani!

V želji, da še bolj zmanjšamo količine odpadkov, ki jih odlagamo na odlagališču in s tem posledično podaljšamo življenjsko dobo odlagališča, odpadne surovine pa ponovno uporabimo ali predelamo v nove materiale, se je Občina Moravske Toplice odločila, da na območju celotne občine pristopimo k poskusnemu pilotnemu projektu zbiranja embalažnih materialov po sistemu »Rumene vreče«, ki se bodo odvažale od vrat do vrat. Občina Moravske Toplice je iz proračuna za čas izvajanja pilotnega projekta zagotovila finančna sredstva za plačilo nastalih stroškov projekta. S poskusnim projektom smo pričeli 01. septembra 2011 in se bo izvajal do uveljavitve novega standarda ravnanja z odpadki.

Sistem zbiranja je zelo preprost. Vsako gospodinjstvo v občini Moravske Toplice je za obdobje enega leta brezplačno prejelo 24 prozornih vreč velikosti cca. 120 l z vrvico za vezanje. Embalažo kot so plastenke, plastične vrečke, folije, plastična embalaža tekočih pralnih sredstev, mehčalcev, šamponov, tekoči mil, destilirane vode..., stiropor, pločevinke, očiščene konzerve pasje in mačje hrane, rib, alu folije, plastični lončki in kozarci, tetrapak embalaža, embalaža zobne paste, embalaža kozmetičnih sredstev itd. prazno in očiščeno razstavite, stisnete in odložite v namenske vreče, ki jih dostavite do 6.00 ure

zjutraj na dan zbiranja na vaše odjemno mesto. Zbiranje embalaže materialov v letu 2011 bo vsake 4 tedne z naslednjim urnikom odvoza:

IVANCI, LUKAČEVCI, MARTJANCI, MLAJTINCI, MORAVSKE TOPLICE, NORŠINCI in SUHI VRH:

10. OKTOBER 2011, 7. NOVEMBER 2011 in 5. DECEMBER 2011

BOGOJINA, BUKOVNICA, FILOVCI, FOKOVCI, SELO, TEŠANOVCI in VUČJA GOMILA:

11. OKTOBER 2011, 8. NOVEMBER 2011 in 6. DECEMBER 2011

ANDREJCI, IVANJŠEVCI, IVANOVCI, KANČEVCI, KRNCI, LONČAROVCI, RATKOVC, SEBEBORCI in SREDIŠČE

12. OKTOBER 2011, 9. NOVEMBER 2011 in 7. DECEMBER 2011

BERKOVCI, ČIKEČKA VAS, MOTVARJEVCI, PORDAŠINCI in PROSENJAKOVCI:

13. OKTOBER 2011, 10. NOVEMBER 2011 in 8. DECEMBER 2011

Za vse dodatne informacije lahko pokličete podjetje Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. od ponedeljka do petka med 7.00 in 15.00 uro na tel.št. 02/526-84-50.

NAMESTO RUBRIKE HVALIMO - GRAJAMO LIPNICA PA JE VSE BOLJ ZARAŠČENA

O zaraščeni obrežja potoka Lipnice, po katerem ima ime tudi naše občinsko glasilo, se je tudi v letošnjem letu veliko govorilo, še več pisalo, Lipnica pa je vse bolj zaraščena, kar nam prav gotovo ne šteje v čast in ponos. Kaj takega si turistični center kot so Moravske Toplice, kjer letno naštejemo več kot pol milijona nočitev, ne bi smel privoščiti. Kdo je kriv za to?! Lokalna skupnost, Terme 3000, katerega kompleks obkroža Lipnica, ali morda Agencija Republike Slovenije za okolje oziroma njena izpostava za območje reke Mure, ki ima sedež v Murski Soboti.

Lokalna skupnost več kot opozarjati ne more. Terme 3000 so letos naslovile kar osem dopisov na soboško izpostavo in zahtevalo, da Agencija poskrbi, da njen koncesionar redno kosi in vzdržuje nabrežje Linice. In soboška izpostava je, sklicujoč se na te in te člene Zakona o vodah, odgovornim v Termah 3000 odgovorila, da naj sami poskrbijo za zaraščene nabrežine. Tudi v zadnjem dopisu julija letos so jim pojasnili, da kot lastniki priobalnih zemljišč, o tem govori 98. člen Zakona o vodah, morajo sami poskrbeti za travnato džunglo, ki krasi njihovo zemljišče. Seveda v vodstvu Term 3000 državnim birokratom niso ostali dolžni in jim v odgovoru jasno povedali, da s svojimi dejanji država ne zagotavlja ustrezne propustnosti vodotoka, Lipnice torej, ker je struga v celoti zaraščena. Struga pa po mnenju vodilnih Term 3000 ne sodi v priobalno območje, temveč med vodna zemljišča, ki so torej v domeni države.

Kakor koli, Lipnica je še vedno zaraščena, kar pomeni, da je struga slabo pretočna. So pa v Termah 3000 poskrbeli za tako imenovani priobalni del zemljišča, ki je v njihovi lasti in ga lepo pokosili.

Posnetek je narejen zadnjega dne septembra! "Kaj reči, razen sramota za ...no, to pa je drugo vprašanje! Turisti mimo ne hodijo miže!"

Kdo pa bo poskrbel za strugo Lipnice, to je pa drugo vprašanje. Sedaj, ko smo padli v obdobje brezvladja, se državni birokrati na takšna opozorila le še požvižgajo. Do novega ministra, ki upajmo ne bo tak, kot je bil dosedanji, ki je v svojo bran pred dnevi v parlamentu goričke župane obtožil, da se pehajo za širokopasovnim optičnim omrežjem, ko b morali prej poskrbeti za normalno preskrbo prebivalstva s pitno vodo. Mar ni tudi pravica do zdrave pitne vode zapisana v Ustavo Republike Slovenije in je torej reševanje teh problemov v celoti v domeni države, Ministrstva za okolje in prostor torej!

Boris Cipot

PGD KRNCI SO NABAVILI NOVO MOTORNO BRIZGALNO

Krnci so ena najmanjših vasi v Občini Moravske Toplice. V pisnih virih se prvič omenjajo leta 1393

kot »Kernych« in ležijo na jugu Goriškega v povirju Martjanskega potoka. Prav tam se je v nedeljo, 11. septembra 2011, zgodil poseben praznik vseh vaščanov, predvsem gasilcev iz Krncev, ter vseh ostalih ljudi, ki so tega dne prišli na slovesnost.

Župan občine Moravske Toplice Alojz Glavač je gasilcem v uporabo predal novo motorno brizgalno znamke **Ziegler Ultra Power 8/8**. Ob tem je poudaril, da je ponosen na majhno vas, ki se zelo zavzema za novosti in dobro skrbi za urejenost vaško-gasilskega doma in opremljenost prostovoljnega gasilskega društva. Vsaka taka stvar predstavlja pomemben mejnik razvoja gasilskega društva, ob katerem se radi spominjamo tudi dosežkov in pridobitev naših prednikov. Vsak človek se zaveda, da v boju za obstanek preživimo le, če nismo sami. Če delujemo kot skupina. Če smo med seboj povezani in si pripravljene medsebojno pomagati. Nova motorna brizgalna je stala 13.500 evrov. Prostovoljno gasilsko društvo Krnci je prispevalo 3.000 evrov, iz nabiralne akcije po domovih so zbrali 9.000 evrov, preostanek pa so prispevali donatorji, predvsem občina Moravske Toplice, občina Puconci, zavarovalnica Triglav in gasilska zveza Moravske Toplice. Gasilci in krajanje Krncev se še enkrat zahvaljujejo vsem, ki so po svojih zmožnostih in na kakršenkoli način pripomogli k tej pomembni pridobitvi. Več o bogati in pestri zgodovini gasilstva v Krncih pa v naslednji številki Lipnic.

Bojan Lukač

PODPISANA POGODBA ZA DRUGO FAZO CEROP

Minuli četrtek so v upravnih prostorih CERO Puconci podpisali pogodbo za izgradnjo tako imenovane druge faze projekta CEROP, ki zajema izgradnjo objektov in ureditve površin za mehansko-biološko obdelavo odpadkov, ki jih zberejo v 27 pomurskih občinah. Prva faza projekta CEROP je bila vredna 14,5 milijona evrov, za drugo fazo bo potrebnih 23 milijone evrov.

Podpis pod sliko: V imenu 27 pomurskih županov je pogodbo za izgradnjo druge faze CEROP podpisal Ludvik Novak, župan občine Puconci.

NOVE TRIBUNE NK ČARDA

V Martjancih so nogometni klub ustanovili leta 1972, le ta je nastal na pobudo mladinske organizacije in ob podpori zbora občanov vasi Martjanci. Skozi vsa leta aktivnega in uspešnega delovanja kluba, tekmovanja v različnih slovenskih ligah, je čas prinesel potrebo po renoviranju in izgradnji celovitega kompleksa športnega parka NK Čarda. S pomočjo občine Moravske Toplice, Fundacije za šport, Nogometne zveze Slovenija in predvsem s pridnimi rokami članov NK Čarda, so v Martjancih predali namenu prenovljen kompleks športno rekreacijskega centra. V torek, 6. septembra, je potekala slavnostna otvoritev, na kateri so predali v namen nove tribune in igrišče z umetno travo. Tribune so posodobljene z novo strešno konstrukcijo in novimi sedeži. Igrišče z umetno travo pa je povsem na novo izgrajen objekt. Pri novi podobi NK Čarda Martjanci je glavnino finančnega vložka prispevala občina Moravske Toplice v vrednosti 78.200 evrov. Sredstva za izgradnjo je NK Čarda pridobil tudi s strani Fundacije za šport, ki je sofinancirala izgradnjo tribun v višini 15.000 evrov. Dodatni finančni vložek, za izgradnjo igrišča z umetno travo, pa je bil pridobljen na razpisu Nogometne zveze Slovenija. Celotna nova podoba Športno rekreacijskega centra Martjanci omogoča NK Čarda igranje v 3. slovenski nogometni ligi. Otvoritev pa je potekala še posebej v športnem duhu, saj je v goste prišel NK Maribor, ki je v znak še nadaljnjega uspešnega delovanja Športno rekreacijskega centra Martjanci, odigral prijateljsko tekmo z domačim NK Čarda.

Miša Cipot

SPODBUDEN ZAČETEK ČARDE

Sicer pa so martjanski nogometaši spodbudno stopili v jesenski del prvenstva v 3. državni nogometni ligi – vzhod. Po šestih odigranih krogih so na odličnem četrtem mestu z desetimi osvojenimi točkami. Varovanci trenerja Štefana Šavla so trenutno najbolje uvrščena ekipa iz pokrajine ob Muri. Njihove nastope, uspeha in tudi neuspehe bomo v Lipnici seveda spremljali vseskozi.

HOKEJISTI MORAVSKIH TOPLIC ZAENKRAT ŠE BREZ ZMAGE

Pričelo se je tekmovanje v tako imenovani mednarodni interligi, v kateri nastopajo tudi igralci hokejskega kluba Moravske Toplice. V prvem krogu interlige so se pomerili s slovaško ekipo Šenkvic in izgubili s 0 : 6. V drugi tekmi so se pomerili z ekipo Rače iz Slovaške in izgubili z rezultatom 3 : 6. Zadetke za ekipo iz Moravskih Toplic sta dosegla Dejan Kučan in Peter Fras.

Obvestilo

XII. MARTINOV POHOD - 12.11.2011

MARTJANCI - MORAVSKE TOPLICE - JELOVŠKOV BREG - MORAVSKE TOPLICE

V imenu organizatorjev Martinovega pohoda vas obveščamo, da se bo od letos naprej trasa pohoda in zaključno prizorišče prireditve spreminjalo.

Letošnji pohod bomo zaključili v Zgornjih Moravcih pri novemu Lovskemu domu.

Vljudno vabljeni!

Organizacijski odbor Martinovega pohoda:
OŠZ Moravske Toplice,
TD Martin Martjanci,
TIC Moravske Toplice

NAGRADNA KRIŽANKA: POKROVITELJ GOSTIŠČE OAZA

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite na dopisnici do petka, 21. oktobra 2011 na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom Križanka. Izmed prejetih pravih rešitev bomo izžrebali tri nagrajencev, ki bodo prejeli vrednostni bon Gostišča Oaza.

						FUNKCIONAR ZUNANJEGA MINISTRSTVA	JEREMEN PRI KONJSKI OPREMI	PSIČEK, ŠCENE	VODNA ŽIVAL S KLESCAMI	IVAN CANKAR	NIZEK, RAVEN SVET	UTRDATEV, OKREPITEV	NAŠA PLOVALKA ISAKOVIČ
						POMOČ, PRISPEVEK							
						SAMO-ZADОВО-LJEVANJE							
						SLOVENSKI KLASIČNI KITARIST (STANKO)				RAŽENJ			
						ZLITINA ZA SPAJANJE DLAKA POD NOSOM			PTIČJA KRMA OPERNI PEVEC VASLE	SOL PIKIRINSKE KISLINE			
													NEKDANJI RUSKI MONARH
KRAJ JUGOVZHODNO OD KOČEVJA NA DOLENJSKEM	SPECIALIST ZA REVMATIČNE BOLEZNI	FRANČ LETOVIŠČE OB ŽENEVSKEM JEZERU	ALJOŠA REBOLJ	NEUMNEŽ PO KOROŠKO	UPORNA SVOJE-GLAVOST			PREDEL OB BOHINJ. JEZERU					
					BABICA			GL. MESTO SVICE					
MODNA OBLIKOVANKA							OMARIČA S PIJAČO			JENNIFER ANISTON SUKANEČ ZA KVAC-KANJE			
							BOŽJAST-NIK						
SLABO VREME						NAJSTNIK (ORIG.)							
						ZMOŽNOST ZAZNAVE							
EVA (LJUBK.)			AMERIŠKA FARMA OTOK SREDI JADRANA				PETRA RAMPRE		TANTAL			OSTRINA, OSTROČA	POSODA ZA GOJENJE RIB
							VREČKA V OBLAČILU		RUDNIŠKO RAZSTRE-LIVO				
PREDSEDNIK KAJAKŠKE ZVEZE (BOJAN)					MALICA					KUBANSKI POLITIK (RAUL) AZIJSKI VELETOK			
					SLUŽBA, POSEL								
VESLAČ KLEMENČIČ				ŽOLNI PODOBEN PTIČ				GL. MESTO BELO-RUSLJE					
				MATEJA HORVAT				KRŠTA, TRUGA					
ASTAT		HRABER, POGUMEN										TADEJ VALJAVEC VELIKA MUHA, BRENCELJ	
		TEŽAVA, TEGOBA											
SVETLOBNI POJAV			NORVEŠKI PISATELJ DUUN										
			HČERIN MOŽ				ŽENSKA S SKRINJICO						
							RIBJA KOŠČICA						
MOJSTRICA ILUZIJE										POGOST IGLAVEC			
										JURE ZDOVC			
HAZARDNA IGRA S KARTAMI					DELATI PALICI KRIVO OBLIKO, KRIVITI								
ŽENSKA OSEBA IZ VIŠOŠKE KRONIKE					AVTOR: JANEZ DONŠA	OTOK V ALEUTIH V TIHEM OCEANU				TA HIP			

Pravilna rešitev gesla prejšnje križanke: PROSENJAKOVCI – PARTOSFALVA.

Med prispelimi pravilnimi rešitvami smo izžrebali: 1. Slavica Škrilec, Sebeborci 103A, 9221 Martjanci; 2. Timotej Horvat, Vučja Gomila 1A, 9208 Fokovci; 3. Franc Brunar, Selo 100, 9207 Prosenjakovci. Nagrajencem čestitke, nagrade prejmejo po pošti.

Doživetje panonske gastronomije

Projekt Doživetje panonske gastronomije se izvaja v okviru Operativnega programa Slovenija-Madžarska 2007-2013 in prihaja v zaključno fazo izvajanja - predstavitev in preizkušanje razvitih gastronomskih produktov.

V preteklem dvoletnem obdobju so bile izvedene številne aktivnosti (delavnice, usposabljanja, izobraževanja) in dogodki (srečanja, ogledi dobrih praks) s katerimi smo ciljno skupino gostincev čezmejnega območja Pomurja in županij Zala in Vas na madžarski strani spodbujali k obogatitvi in dvigu kakovosti gostinske ponudbe. Namen projekta je tudi sodelovanje in povezovanje gostincev s ponudniki lokalnih predelovalcev in pridelovalcev ter vključitev pridelkov in izdelkov domačih produktov v gostinsko ponudbo.

Vodilni partner projekta je Območno-obrtna zbornica Murska Sobota, partnerji na slovenski strani TIC Moravske Toplice in Društvo za zaščito Prekmurskih dobrot, na madžarski strani Trgovinska in industrijska zbornica županije Vas, Društvo Vinske ceste v županiji Zala ter Neprofitna organizacija Panonskih lokalnih proizvodov.

Od jeseni naprej lahko pomursko kulinariko okusite nekoliko drugače. Pri določenih pomurskih gostincih skozi tematske menije in vodene kulinarčne večere bodo predstavljeni naslednji gastronomski produkti: "Čarobnost buč", "Jesenska trgategv", "Panonski zakladi" in spomladi "Cvetoče žito".

O posameznih produktih in terminih za kulinarčna doživetja bomo obveščali v naslednjih številkah Lipnice. Podrobnejše informacije in propagandni material dobite v TIC Moravske Toplice.

Okusite pomursko kulinariko nekoliko drugače. Vabljeni!

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE OKTOBER 2011

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

MARTINOVANJE Z ALFIJEM NIPIČEM	TIC Moravske Toplice, vinska klet Marof in TC Maximus bodo ob svetem Martinu, ko se bo mošt spremenil v vino, v Moravskih Toplicah pripravili veselo martinovanje.	Moravske Toplice	5. 10. 2011	TIC Moravske Toplice, vinska klet Marof in TC Maximus	www.moravske-toplice.com 02 538 15 20
8. DRUŠTVENA TRGATEV V VINOGRADU VITIS VITAE	V vinogradu Vitis Vitae je zasajenih 92 trt in več kot 40 različnih sort, posebnost je trta mladike najstarejše trte na svetu – modra kavčina iz mariborskega Lenta.	Filovci Gaj	15. 10. 2011	Vinogradniško turistično društvo Gaj Filovci	joze.gutman@gmail.com
PROSLAVA	30-letnica DOŠ Prosenjakovci.	Prosenjakovci, DOŠ	21. 10. 2011	Jožefa Herman	02 544 10 30
POZDRAV JESENI	Domača dramska skupina in ljudski pevci	Bogojina, kulturna dvorana	22. 10. 2011	KUD Jožef Košič Bogojina	Stanka Sukič 041 346 529

FOTOGRAFIJE MESECA:

- AVGUST 2011

1. mesto
Izidor Koroša Pantovič, Martjanci
– Meglice v daljavi

2. mesto
Dejan Jauk, Sebeborci
– Jutranji obhod

3. mesto
Tadej Pušnik, Filovci
– Bala

